

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Φεβρουαρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 607

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Γ.Π./Δ11οικ.12001

Τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ22/οικ.11828/293/13.3.2017 απόφασης της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών - Παιδικών - Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα» (Β' 1157).

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις διατάξεις:

1. Της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 «Οργανωμένες Υπηρεσίες Παροχής Προστασίας από φορείς Κοινωνικής Πρόνοιας και άλλες διατάξεις» (Α' 213).

2. Του άρθρου 90 του Κώδικα της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

3. Του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).

4. Του π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

5. Του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

6. Του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

7. Του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

8. Του π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).

9. Του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

Β. 1. Την υπό στοιχεία 33168/Δ1.11369/25.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δόμνα-Μαρία Μιχαηλίδου» (Β' 3053).

2. Την υπ' αρ. 2/7.1.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγαρά» (Β' 45).

3. Την υπό στοιχεία Δ22/οικ. 11828/293/13.3.2017 απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός προϋποθέσεων για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης (Βρεφικών-Παιδικών-Βρεφονηπιακών Σταθμών, Μονάδων Απασχόλησης βρεφών και νηπίων) από φορείς Ιδιωτικού Δικαίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα» (Β' 1157), όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία Δ11/οικ.60668/2734/24.12.2019 (Β' 5210) και Δ11/οικ.26396/920/30.06.2020 (Β' 2837), Δ11/οικ. 12830/Σ83/24.3.2021 (Β' 1465) αποφάσεις και την υπ' αρ. 63883/1.9.2021 (Β' 4415) υπουργική απόφαση.

4. Το υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/41445/1415/6-7-2022 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Σχετικά με την πυροπροστασία των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης».

5. Την από 23-12-2022 ηλεκτρονική αλληλογραφία, από το Τμήμα Προληπτικής Πυροπροστασίας του Πυροσβεστικού Σώματος.

6. Την υπ' αρ. 121671/15-12-2022 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

7. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Η υπό στοιχεία Δ22/οικ. 11828/293/13.3.2017 (Β' 1157) υπουργική απόφαση, τροποποιείται ως εξής:

α) Η παρ. 1 του άρθρου 5, τροποποιείται ως εξής:

«Οι μονάδες Φ.Π.Α.Δ. ανήκουν στην κατηγορία κτιρίων ή τμημάτων αυτών με χρήση "Υγεία και κοινωνική πρόνοια» του Κτιριοδομικού κανονισμού, όπως ισχύει και για την πυροπροστασία τους μελετώνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα του εκάστοτε Κανονισμού Πυροπροστασίας Κτιρίων».

β) Η Επίσημανση υπ' αρ. 10 του Πίνακα Ι, η Επίσημανση υπ' αρ. 9 του Πίνακα ΙΙ και η Επίσημανση υπ' αρ. 14 του Πίνακα ΙΙΙ του άρθρου 5, αντικαθίστανται ως εξής:

«Το εμβαδόν που αναφέρεται, αντιστοιχεί στην περίπτωση ελάχιστης εγκατάστασης που απαιτείται για φύλαξη και ζέσταμα φαγητού που παίρνουν τα παιδιά από το σπίτι τους ή διανέμεται από τη Μονάδα που λειτουργεί ως κεντρικό μαγειρείο για την παρασκευή φαγητού, στην περίπτωση που το φυσικό ή νομικό πρόσωπο διαθέτει Άδεια Ίδρυσης και Λειτουργίας για περισσότερες από μία (1) Μονάδες στον ίδιο δήμο, ή σε όμορο δήμο, εφόσον η χιλιομετρική απόσταση δεν ξεπερνάει τα 20 χιλιόμετρα. Περιλαμβάνει πάγκο με νεροχύτη, ηλεκτρικές εστίες, ηλεκτρικό ψυγείο και ερμάρια. Στην περίπτωση που παρασκευάζεται φαγητό, η κουζίνα πρέπει να είναι αναλόγων διαστάσεων, να διαθέτει ανάλογη με τον αριθμό των μερίδων ηλεκτρική εστία, έναν τουλάχιστον ηλεκτρικό φούρνο, διπλές βαθιές λεκάνες πλύσης μαγειρικών σκευών από λείο αδιαπτόσιμο υλικό, ηλεκτρικό ψυγείο, πάγκους προετοιμασίας και ερμάρια. Δύναται να διαθέτει και ηλεκτρικό πλυντήριο πιάτων. Οι χώροι της κουζίνας πρέπει να εξαερίζονται καλά με κατάλληλο σύστημα εξαερισμού και να υπάρχει χώρος συγκέντρωσης απορριμμάτων και δυνατότητα άμεσης αποκομιδής τους».

γ) Στο τέλος της παρ. 1 του Κεφαλαίου Α του άρθρου 7, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ελλείψει των ανωτέρω ειδικοτήτων, η κάλυψη της θέσης γίνεται από άτομο που έχει ένα από τα πτυχία της παρ. 1 του Κεφαλαίου Β (νηπιακό τμήμα)».

δ) Η παρ. 5 και 6 στα Κεφάλαια Α και Β του άρθρου 7, αντικαθίσταται ως εξής:

«Έναν μάγειρα/μαγείρισσα, ο οποίος/α διαθέτει πιστοποιητικό εκπαίδευσης Ε.Φ.Ε.Τ. ή άλλου πιστοποιημένου φορέα, ή αποδεδειγμένη εμπειρία για τη θέση αυτή, εφόσον η Μονάδα παρέχει φαγητό και το οποίο παρασκευάζεται εντός αυτής. Στην περίπτωση της Μονάδας που παρέχει φαγητό το οποίο παραλαμβάνει από τη Μονάδα που λειτουργεί ως κεντρικό μαγειρείο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5, απαιτείται ένας/μία Βοηθός Μαγείρου/σας ή Τραπεζοκόμος, ο/η οποίος/α φροντίζει για το ζέσταμα, το σερβίρισμα και τη διανομή του φαγητού, βοηθά το παιδαγωγικό προσωπικό στη διανομή του φαγητού στα παιδιά και φροντίζει για τη συγκέντρωση των ειδών εστίασης μετά το τέλος του. Όταν η δυναμικότητα κάθε Μονάδας ανεξαρτήτως κατηγορίας υπερβαίνει τα

100 παιδιά απαιτείται η πλήρωση δεύτερης (2ης) θέσης Βοηθού Μαγείρου ή Μαγείρισσας ή Τραπεζοκόμου».

ε) Το άρθρο 10 «Τροφοδοσία», αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στα βρέφη και τα νήπια κάθε Μονάδας με παροχή φαγητού, παρέχεται η απαραίτητη ποιοτικά και ποσοτικά τροφή (πρωινό και μεσημεριανό κάθε ημέρα). Για τις Μονάδες που έχουν παρατεταμένη (απογευματινή) λειτουργία λαμβάνεται μέριμνα για την επιπρόσθετη διατροφή των παιδιών.

2. Το διαιτολόγιο των παιδιών καθορίζεται σύμφωνα με τις σύγχρονες παιδιατρικές απόψεις για την υγιεινή διατροφή των παιδιών, μπορεί να ποικίλει από εποχή σε εποχή και συντάσσεται από Επιτροπή, στην οποία μετέχουν υποχρεωτικά παιδίατρος και ο/η Δ/ντής/ντρια της Μονάδας. Ως βάση για το ποσοτολόγιο τροφίμων και για το διαιτολόγιο λαμβάνονται τα προτεινόμενα στην υπό στοιχεία Υ1α/76785/12.10.2017 απόφαση του Υπουργού Υγείας Β'3758. Το πρόγραμμα του διαιτολογίου αναρτάται σε εμφανές σημείο των χώρων υποδοχής της Μονάδας, ώστε να ενημερώνονται σχετικά οι γονείς. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τη χορήγηση στα παιδιά νωπών φρούτων και λαχανικών, νωπού κρέατος και ψαριών, γαλακτοκομικών προϊόντων σε επαρκείς για τις ανάγκες τους ποσότητες, όπως επίσης και η μη χορήγηση ειδών διατροφής που περιέχουν συντηρητικές χρωστικές, τεχνητά γλυκαντικές ουσίες, αυξημένη περιεκτικότητα σε ζάχαρη ή αλάτι.

3. Στις περιπτώσεις των Μονάδων που η τροφή για τα βρέφη και νήπια μεταφέρεται από τη Μονάδα που λειτουργεί ως Κεντρικό μαγειρείο, θα πρέπει να μεταφέρεται με ασφαλή τρόπο και να λαμβάνονται υπόψη τα οριζόμενα στην προαναφερόμενη απόφαση του Υπουργού Υγείας, όπως ισχύει. Εξάιρεση αποτελεί το γάλα, το οποίο θα παρασκευάζεται εντός κάθε Μονάδας».

Άρθρο 2

Το άρθρο 18 της υπό στοιχεία Δ22/οικ. 11828/293/4-4-2017 υπουργικής απόφασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. α) Οι υφιστάμενες Μονάδες Φ.Π.Α.Δ. που ήδη λειτουργούν είτε με εγκεκριμένες μελέτες πυροπροστασίας, σύμφωνα με το π.δ. 71/1988 ή την κατάλληλη πυροσβεστική διάταξη (16/2015 πυροσβεστική διάταξη: εκπαιδευτήρια, 18/2019 πυροσβεστική διάταξη: μονάδες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας), είτε με έκθεση επιθεώρησης, συνεχίζουν να λειτουργούν με επικαιροποίηση- ανανέωση κατά τα προβλεπόμενα των ανωτέρω μελετών - μέτρων πυροπροστασίας, εφόσον δεν εκτελούνται νέες εργασίες.

β) Στην περίπτωση εκτέλεσης εργασιών σε κτίρια όπου στεγάζονται υφιστάμενες Μονάδες Φ.Π.Α.Δ., για τις οποίες δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι κατά περίπτωση διατάξεις πυροπροστασίας και δεν απαιτείται η συμμόρφωση με τις διατάξεις του π.δ. 41/2018.

γ) Στην περίπτωση αιτήματος αναθεώρησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, λόγω μεταβολής του αριθμού των βρεφών - νηπίων που μπορεί να φιλοξενεί η υφιστάμενη Μονάδα Φ.Π.Α.Δ. ή λόγω μεταβολής της κτιριακής υποδομής της υφιστάμενης Μονάδας Φ.Π.Α.Δ. σύμφωνα

με τις διατάξεις των περ. α, και β της παρ. Α του άρθρου 3 της παρούσας, εξ' αιτίας εργασιών (διαρρυθμίσεις, προσθήκες κ.λπ.), για τις οποίες απαιτείται η έκδοση οικοδομικής αδείας, απαιτείται η συμμόρφωση των μονάδων στη χρήση "Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια" και στην παρούσα απόφαση εν γένει. Η συμμόρφωση με τις διατάξεις του π.δ. 41/2018, όπου επιβάλλεται, λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού. Σε περίπτωση μεταβολής ενός εκ των στοιχείων γ, δ, και/ή ε της παρ. Α του άρθρου 3 της παρούσας, η υφιστάμενη Μονάδα Φ.Π.Α.Δ. ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, για να εκδώσει αναθεωρημένη άδεια ως προς τα τροποποιούμενα στοιχεία, χωρίς ωστόσο να απαιτείται κάποια άλλη περαιτέρω διαδικασία.

2. Τα οριζόμενα στην παρ. 1 ισχύουν και για τις υφιστάμενες Μονάδες Φ.Π.Α.Δ. που ήδη λειτουργούν, των

οποίων η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας έχει εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων της απόφασης Π2β/οικ.2808/31.7.1997 (Β' 645) του Υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας.

3. Από την ισχύ της απόφασης αυτής καταργείται κάθε άλλη διάταξη, απόφαση ή εγκύκλιος που έρχεται σε αντίθεση με την παρούσα απόφαση.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Φεβρουαρίου 2023

Οι Υφυπουργοί

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

